

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

Сгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Тришин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Мардар М.Р.	- проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
Кананихіна О.М.	- проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Волков В.Е.	- д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
Радіонова О.В.	- к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
Купріна Н.М.	- декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
Хобін В.А.	- директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
Сярова А.С.	методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Педагогічний контроль не повинен полягати лише у перевірці рівня засвоєння знань та виставленні оцінок. Викладачеві слід усвідомити, що педагогічний контроль має не тільки допомогти здобувачеві вищої освіти пізнавати себе, повірити у власні сили, можливість творчо реалізувати набуті знання і навички, але й оцінити власний професіоналізм та компетенцію, бути інструментарієм визначення ефективності своєї діяльності: наскільки правильно обрано оптимальну технологію викладання, правильність застосування методів, прийомів та засобів навчання. Адже від професіоналізму і компетентності педагога залежить якість навчання та професійної підготовки, успішність і затребуваність випускників, поступовий рух науково-технічного прогресу.

Література

1. Горшенина М.В. Теоретико-методологические основы управления качеством подготовки специалистов в техническом вузе. Самара: СамГТУ, 2009. 115 с.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЯКОСТЕЙ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА В ОНАХТ

А.К. Кац, Г.М. Станкевич

Викладач сучасного закладу вищої освіти (ЗВО) - людина, що здійснює навчання, виховання студентів, веде активну науково-дослідну діяльність, бере участь в роботі кафедри та інших видах організаційної роботи.

Викладання у ЗВО - це виконання багатьох функцій, тісно пов'язаних зі специфікою дисциплін, що викладаються, рівнем підготовки студентської групи, її складом, особливостями конкретних педагогічних ситуацій, а також з науковими інтересами викладача.

Викладач ЗВО повинен бути, перш за все, особистістю, яка наділена певними якостями і компетенціями, що допомагають в успішному здійсненні його діяльності: авторитетом, організаторськими здібностями, високою культурою поведінки, хорошим знанням дисципліни і здатним пробудити активність в студентах, навчити їх думати, самостійно приймати рішення.

На діяльність і результати роботи будь-якого викладача впливають його темперамент, характер, тип особистості, обрані ним технології і методики навчання.

Викладач повинен бути фахівцем у своїй професійній галузі, бути в курсі останніх подій, стежити за новаціями, володіти матеріалом, відрізнити істотне від несуттєвого, проводити аналогії, наводити приклади, вміти переконувати, розмірковувати, аналізувати. Не менш важливим для викладача є знання психології і педагогіки, методики викладання, прийомів навчання та методів

виховання. Вміле застосування цих методів і методик говорить про рівень педагогічної майстерності викладача.

Викладач набуває ці знання і вміння в процесі підготовки до педагогічної діяльності і повинен удосконалювати їх постійно. Більшість викладачів не має спеціальної педагогічної освіти, що не дозволяє їм належним чином бути компетентними і вдосконалюватися в області педагогічної майстерності. Відсутність педагогічної освіти призводить до того, що проблеми навчання викладач вирішує інтуїтивно, на свій розсуд.

Для викладача також важливо у своїй професійній діяльності відповідати сучасним вимогам інформаційного освітнього середовища, знати нові інформаційні технології, володіти навичками їх застосування в навчально-виховному процесі.

Провідну роль у формуванні та розвитку якостей викладачів ОНАХТ відіграють різні структурні підрозділи академії. Навчальний відділ планує та організовує освітній процес, формує перспективні плани щодо удосконалення освітнього процесу з метою забезпечення підготовки фахівців, які відповідають вимогам світових стандартів і потребам споживача на ринку праці.

Навчально-методичний центр забезпечення якості вищої освіти здійснює: забезпечення інтенсифікації освітнього процесу введенням новітніх інформаційних, комп'ютерних, телекомунікаційних технологій навчання та розроблення методичного супроводження для використання даних технологій; забезпечення організації систематичного підвищення кваліфікації викладачів академії, пошук і впровадження нових форм та методів роботи з молодими викладачами, науково-методичний супровід роботи Вищої школи педагогічної майстерності (ВШПМ) тощо.

Робота ВШПМ спрямована на вивчення сучасних інноваційних технологій навчання й виховання; впровадження в навчально-виховний процес ефективних методик та методичних прийомів; вивчення та впровадження в практику передового педагогічного досвіду, сучасних інноваційних методів викладання та виховання у вищій школі.

Ознайомитися з технологіями, що базуються на принципах відкритого навчання, які широко використовують комп'ютерні навчальні програми різного призначення, допомагає, створений в ОНАХТ, Центр дистанційного навчання.

Сприяння, підтримку і супровід науково-періодичних видань та наукової діяльності вчених ОНАХТ здійснює Координаційний центр видання, мета якого полягає в організації рівноцінного розвитку всіх видань та поліпшення наукометричних показників вчених академії.

Таким чином, основні сфери діяльності викладача сучасного ЗВО, такі як ведення навчального процесу, методична робота і підвищення особистої кваліфікації, виховна та наукова робота, знаходять науково-методичну підтримку з боку керівництва академії та сприяють формуванню і удосконаленню особистих якостей та компетенцій, які є передумовою успішного здійснення його діяльності. Адже, від того наскільки розвинені

професійна компетентність, моральні та ділові якості, а також організаторські здібності викладача, залежить і якість освіти в цілому.

ЗАОХОЧЕННЯ МОЛОДІ ДО ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ - СКЛАДОВА УСПІШНОЇ ПІДГОТОВКИ ІНЖЕНЕРНИХ КАДРІВ

Г.А. Гончарук, А.П. Ліпін, О.В. Опришко, І.М. Шипко

З кожним роком відбувається ускладнення техніки та технології. Старими методами навчання вже не вдається забезпечити потребу у фахівцях у багатьох галузях виробництва. Не тільки науковий але і технічний прогрес визначається особистостями, що йдуть попереду нових ще не вивчених питань. Саме за такими спеціалістами майбутнє. Але готувати таких спеціалістів з двадцяти років у вишах занадто пізно. Навчання та розвиток здібностей повинні починатися якомога раніше та йти поруч. Нажаль зараз немає відповідних закладів де б приділяли необхідну увагу цим не вирішеним питанням. Покращити ситуацію можливо створенням у вищих навчальних закладах наукових гуртків та таборів під час шкільних канікул. Нарешті прийшов час не чекати приходу до ВНЗ високо підготовлених і зацікавлених абітурієнтів, а готувати їх самим. Не зацікавлювати розчарованих спеціальностями студентів, а надихати їх з дитинства. Не мріяти про сучасне устаткування, фінансування, а знаходити його самим. Не вести малоцікаві заняття в застарілих лабораторіях, а створювати нові. Навчатися самим і вчитися у молоді, удосконалюватися і йти в ногу з часом. Сучасні світові технології, за розвитком яких ми не устигаємо стежити спонукають нас активізувати темпи розвитку.

В Одесі, на жаль, немає можливості за період літніх шкільних канікул оздоровити кожного школяра в Дитячому Оздоровчому Таборі (ДОТ) або санаторії, а так же зайняти кожного з них в сфері, що цікава його діяльності, тим більш з соціальних сімей. Особливо гостро ця проблема відчувається в зв'язку з реабілітацією і адаптацією тимчасово переміщених осіб, учасників АТО і членів їх сімей. Необхідно так само вживати заходів боротьби з дитячою безпритульністю та бездоглядністю, здійснювати плани реабілітації дітей інвалідів, приділяти підвищену увагу до дітей сиріт. Нетривалі літні табори при школах не користуються великою популярністю серед дітей та батьків з причини «знайомого клімату», а так само не мають баз для професійної зацікавленості, в зв'язку з цим підлітки довгий час не можуть визначитися з вибором майбутньої спеціальності, або цей вибір буває помилковим.

Це такий мрійливий і сумний ліричний вступ, однак що реально в наших силах? З одного боку відповідно до програм розвитку міста і України в цілому ми спостерігаємо скорочення програм наборів у ВНЗ, низькі заробітні плати в галузях харчової промисловості і як наслідок зниження престижу технічної освіти, а з іншого боку - розвиток програм і конкурсів міських і державних,

Психологічна культура як основа соціально-професійного і культурного становлення особистості студента	
А.В. Черкаський	139
Як провести ефективне практичне заняття?	
Н.В. Ліщенко	141
Екологізація освіти як засіб формування екологічної культури	
О.Л. Гаркович, І.В. Коваленко, І.О. Кузнецова, Р.І. Шевченко	142
Організаційна динамічність навчального процесу	
С.В. Сахарова, Т.М. Барабаш, І.С. Бобрікова, Б.О. Рибалов	144
Планування підготовки студентів - регбістів	
Н.Г. Лаговська	147
Індикатори системи внутрішнього забезпечення якості освіти: досвід Хортицької національної академії	
Л.В. Анісімова, І.Ю. Антоненко, А.Г. Олененко	148
Основні принципи формування внутрішньої системи забезпечення якості у закладі вищої медичної освіти	
С.В. Гордійчук	152
Виробнича практика - один із засобів забезпечення якості вищої освіти	
Ю.І. Дем'яненко	154
Забезпечення інноваційного комплексного міжкафедрального дипломного проектування шляхом впровадження елементів гуманізації	
К.В. Резнік, Г.С. Паламарчук, Н.О. Перетяка	155
Про практичний досвід освітнього співробітництва між ОНАХТ і Коледжем промислової автоматики та інформаційних технологій	
Т.П. Андріяш, С.В. Васильєв	158
Особливості проблемно-орієнтованого навчання студентів	
Н.Ю. Соколова, К.В. Аветисян, К.В. Хвостенко, Л.О. Мар'янова	160
Розвиток професійно-комунікативної педагогічної діяльності вчителя як важливого ресурсу забезпечення якості роботи закладу освіти	
О.М. Цимбалюк	161
Педагогічний контроль	
Н.В. Хоренжий, А.П. Лапінська, О.С. Волошенко	164
Методологічні основи формування якостей сучасного викладача в ОНАХТ	
А.К. Кац, Г.М. Станкевич	166
Заохочення молоді до технічної творчості - складова успішної підготовки інженерних кадрів	
Г.А. Гончарук, А.П. Ліпін, О.В. Опришко, І.М. Шипко	168
Системне формування моделі конкурентоспроможного випускника для харчової та зернопереробної галузей	
О.І. Гапонюк, Г.А. Гончарук, О.В. Алексашин, І.М. Шипко	170
Зміни в сучасній освіті	
С.Ю. Вігуржинська, В.І. Колесник	172
Особливості конструювання тестових завдань	
І.Р. Біленька, Н.А. Лазаренко, Я.А. Голінська	175